

ÅFJORD FJELLSTYRE

ÅRSMELDING 2023

Åfjord fjellstyre

Fjellstyret

Åfjord fjellstyre forvalter bruksrettene på statsallmenninger i Åfjord kommune. Primæroppgavene er å forvalte bruksrettighetene (jakt, fiske, beite mm) de bruksberettigede imellom, ivareta de bruksberettigedes interesser i allmenningen og sørge for at statsallmenningen blir brukt på en best mulig måte for allmenningsbygdene. Fjellstyret er et frittstående organ både økonomisk og administrativt. Fjellstyret velges av kommunestyret og følger kommunevalgperioden. Funksjonstiden for fjellstyret er 4 år. Kommunestyret skal sørge for at jakt-, fiske- og friluftinteresser er representert i fjellstyret. I tillegg skal minst 2 medlemmer, med varamedlemmer, ha allmenningsrett som jordbrukere.

Fjellstyret har følgende sammensetning for perioden 2023 - 2027:

Faste medlemmer:	Varamedlemmer:
Gunnar Singaas, leder	Eivind Mørreaunet
Odd Egil Bratland, nestleder	Ingrid G. Hårstad
Eva Berdal Nygård	Lise Sørheim
Anne Kristin Viken	Hege Hopen Amundal
Tom Jåma	Terje Haugen
Simon Larsen	

Åfjord fjellstyre forvalter bruksrettene i følgende statsallmenninger:

Nordallmenningen statsallmenning	75 497 daa.
Sørallmenningen statsallmenning	95 957 daa.

Totalt omfatter dette et areal på ca. 171 450 dekar med skog, myr og fjell.

Fjellstyret har tilrettelagt for bruken av statsallmenningene gjennom mange år, og har i dag blant annet 3 fjellstyrehytter, 2 frittstående naust med 3 båter som eies av fjellstyret. Fjellstyret er også medeier i en infotavle rundt ved innfallsporten til Nordallmenningen.

Ansatte

Med hjemmel i § 36 i Fjelloven ansetter fjellstyrene Fjellopsyn for å føre tilsyn med statsallmenningen. Fjellopsynet er fjellstyrets sekretær og feltpersonell, og har ansvar for å drive oppsyn, skjøtsel og tilrettelegging i statsallmenningen.

Willy Rømme er ansatt som fjellopsyn i timebasert stilling. Nytt av året er at Åfjord fjellstyre har inngått en samarbeidsavtale med Steinkjer fjellstyre som tilgjengeliggjør arbeidskraft til å utføre oppgaver på vegne av Åfjord fjellstyre. Fredrik Berg Holsing ansatt hos Steinkjer fjellstyre fungerer derfor som «ukonstituert daglig leder». Samarbeidsavtalen trådte i kraft 30.08.2023.

Styret har økonomiansvar, og regnskapsfører er Åfjord regnskap AS, mens Revisjon Midt-Norge SA utfører revisjon for fjellstyret.

Fjellstyrets virksomhet

Åfjord fjellstyre har avholdt 3 ordinære styremøter. Totalt 22 fjellstyresaker er behandlet, i tillegg til 4 referatsaker. Styremøtene ble i hovedsak avholdt hjemme hos Gunnar Singaas i Sørvaldalen, og julemøtet ble avholdt på Fosen fjordhotell.

Utdrag fra saker behandlet i fjellstyret:

Regulering av priser på jakt, fiske og hytteutleie

Miljødirektoratet setter rammer for prisen på fiske og småviltjakt i statsallmenningen. Dette gjøres i forskrift, som reguleres hvert 5. år. I 2021 kom det ny forskrift og nye rammer fra Miljødirektoratet

Fjellstyret har gjort en del revideringer og reguleringer på salg av småviltjakt, fiske og hytteutleie i løpet av de siste årene. Nye priser på småviltjakt, hytter og fiskekort ble sist satt 2022.

Følgende priser gjelder for 2023:

Korttype	Innenbygdsboende	
Småviltjakt		
Dagskort	kr 280	
Ukekort	kr 1 580	
Tilleggskort til periodekort	kr 1 200	
Sesongkort	kr 2 590	
Hytte m/4 jaktkort (10.09-16.09 & 17.09-23.09)	kr 16 000	
Oppplæringsjakt (14-16 år)	kr 0	
Harejakt	Innenbygdsboende	Ungdom
Dagskort harejakt og skogsfugl	kr 200	kr 100
Ukekort harejakt og skogsfugl	kr 1 000	kr 500
Sesongkort skogsfugl og hare (15.09-28./29.02)	kr 1 500	
Rådyrjakt	Priser	
Pris pr dyr (betales etterskuddsvis)	kr 1 000	
Smårovviltjakt	kr 100	

Jaktkort for smårovviltjakt gjelder for Åfjord fjellstyre, Skansen utmarkslag, Stjern/Butli grunneierlag, Skarven utmarkslag, Momyr vestre, By/Staven/Naustan i Stordalen og Flenstad grunn og sameie i Sordalen.

Fiskekortpriser "Åfjordkortet" 2023

Korttype	Priser 2023
Dagskort	kr 50
Ukekort	kr 150
Ukekort familie	kr 250
Sesongkort	kr 400
Sesongkort familie	kr 500

Hytte- og båttutleie 2023

Fjellstyrehytte	Priser pr. døgn	
	Ukedag	Helg
Teksjøhytta m/u båt	kr 600	kr 600
Botnstua	kr 600	kr 750
Reinsjøbua m/u båt	kr 500	kr 500
Båt	Pr. døgn	
Langvatnet	kr 0	-

Storviltjakt

Felt elg på statsallmenning betales ut ifra en vedtatt vekt- og prismatrise. Prismatrisen behandles hvert år i Nord-Trøndelag fjellstyresamband, og vedtas av fjellstyret. For 2022 ble det vedtatt en økning på 3,7 %, og i 2023 ble økning vedtatt til 6,5 % i henhold til KPI. Jaktlagene betaler i tillegg en grunnavgift på kr. 4500,- pr. tildelte dyr, som igjen trekkes fra i oppgjøret for de dyr som blir skutt.

Avgift på restjakt på elg (dagskort) ble satt til kr 150 pr jeger/dag for jaktleder og kr 150 pr jeger/dag for jaktlagsmedlem.

Pris på hjort følger vedtatt vekt- og prismatrise på elg.

Samarbeid mellom Åfjord og Steinkjer fjellstyre

Siden prosjektet "Samarbeid mellom fjellstyrene i Nordre Trøndelag", som ble startet opp i 2018, ble lagt på is i september 2020, har Verran og Inderøy fjellstyre og Åfjord fjellstyre ønsket å starte i gang et samarbeid sammen med Steinkjer fjellstyre. Dette har vært oppe til diskusjon flere ganger. Ved starten av sommeren begynte derfor Åfjord fjellstyre og Steinkjer fjellstyre et godt samarbeid i å få til en samarbeidsløsning. Det hele endte i samarbeidsavtale vedtatt av begge fjellstyret som tok til å gjelde 30.08.23. Samarbeidet har siden vært svært produktivt for begge parter.

Branntilsyn/feing ved Botnstua og Teksjøhytta

I løpet av 2023 ble det gjennomført branntilsyn på Botnstua og Teksjøhytta. Tilsynet og feing ble gjennomført av Fosen brann- og redningstjeneste IKS og ble gjennomført henholdsvis 04.02 og 05.02. På begge hyttene ble det avdekket flere avvik som måtte rettes. Fjellstyret har iverksatt tiltak og man sikter mot å alle avvik rettet i nær fremtid. Det utarbeides samtidig en FDV-plan for fjellstyrets anlegg for å unngå avvik frem i tid.

Representasjon av Fosen reinbeitedistrikt i Åfjord fjellstyre

Hele Åfjord kommune er del av Fosen reinbeitedistrikt, som også er en viktig aktør som benytter seg av statsallmenningene som beite. Ved forrige valg ble ikke reinbeitedistriktet representert som styremedlemmer i fjellstyret. I ettertid valgte fjellstyre å involvere distriktet ved å kalle inn representant fra vedkommende distrikt med møterett og talerett, men ikke stemmerett i henhold til fjellovens § 3. Dette samarbeidet har i praksis fungert godt, men styret anser det som hensiktsmessig at reinbeitedistriktet representeres i det nye styret. Det ble derfor gjort vedtak om å sende et skriv fra fjellstyret om at reindriften blir representert i fjellstyret med minimum 1 styremedlem. Brevet ble tatt til etterretning og Tom Jåma ble valgt til styremedlem med representasjon fra reindriften.

Fangstbegrensninger for småviltjakta 2023/2024

Med bakgrunn i årets bestandssituasjon innfører Åfjord fjellstyre følgende reguleringer for småviltjakta sesongen 2023- /24:

Nordallmenningen:

- Det kan felles inntil 2 ryper pr jeger pr dag fra 10.09.23 tom. 30.11.23. I tillegg er ukekvote pr jeger 10 ryper. Og sesongkvote pr jeger 20 ryper.

- Rypa er fredet etter 30.11.23.
- Det kan felles inntil 1 orrhøne pr jeger pr dag. Ingen begrensninger for orrhane og tiur.
- Røy er fredet.
- Jaktrapportering er obligatorisk, og skal gjøres så fort som mulig etter endt jakt, senest 1 uke etter endt jakt. Jaktrapportering gjøres digitalt.
- Flytting av kvoter mellom jegere og mellom dager er ikke tillatt.

Sørallmenningen:

- Det kan felles inntil 4 ryper pr jeger pr dag fra 10.09.23 tom. 30.11.23. I tillegg er ukekvote pr jeger 20 ryper. Og sesongkvote pr jeger 40 ryper.
- Rypa er fredet etter 30.11.23.
- Det kan felles inntil 1 orrhøne pr jeger pr dag. Ingen begrensninger for orrhane og tiur.
- Røy er fredet.
- Jaktrapportering er obligatorisk, og skal gjøres så fort som mulig etter endt jakt, senest 1 uke etter endt jakt. Jaktrapportering gjøres digitalt.
- Flytting av kvoter mellom jegere og mellom dager er ikke tillatt.

Fjellstyret kan forlenge jakttid etter vurdering, likeledes kan fjellstyret også innskrenke jakttiden, dersom det skulle være nødvendig. Kortsalg stanser når årskvotene for de enkelte områdene nærmer seg fylt.

Handlingsplan/FDV-plan for fjellstyrets anlegg

Åfjord fjellstyre eier i dag 3 hytter (Botnstua, Teksjøhytta og Reinsjøbua), 2 naust m/båt (ved Langvatnet og Reinsjøen), samt 1 båt i Teksjøen uten naust. Utover dette har fjellstyret også noen andre anlegg i form av 4 bruer. I takt med økende krav til tilsyn og sikkerhet er det i fjellstyrets interesse at man i større grad holder tilsyn med og et løpende register over forvaltning, drift og vedlikehold av sine anlegg. Sett i sammenheng med branntilsyn som ble gjennomført ved fjellstyrets hytter, ble flere avvik avdekket, noe som førte til at fjellstyret ønsker en bedre oversikt og langsiktig plan over forvaltning, drift og vedlikehold av sine anlegg.

Det ble derfor bestemt at man i løpet av året 2024 utarbeider en Handlingsplan/FDV-plan for fjellstyrets anlegg.

Fjellstyrets vedtak i saken:

Det nedsettes et arbeidsutvalg som skal arbeide med å utforme en FDV-plan i løpet av 2024. Nødvendig tilsyn og dokumentasjon gjennomføres på fjellstyrets hytter i løpet av vinteren 23/24, og andre anlegg kartlegges i henhold til når vær- og føre tillater dette.

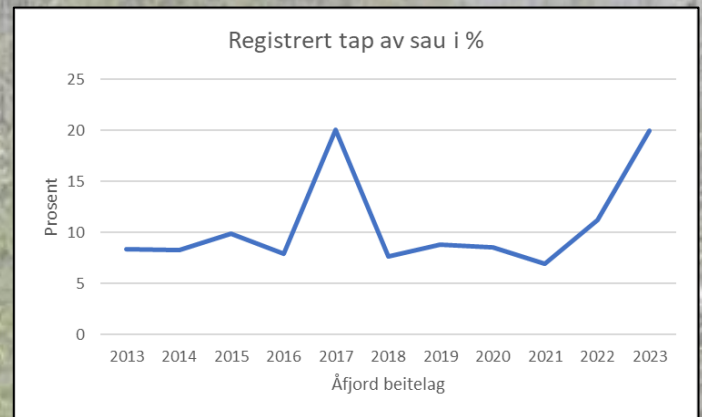
Bruken av statsallmenningene

Beite

Statsallmenningene i Åfjord brukes som utmarksbeite til både sau og rein. Sau slippes i beitelag, og det er ett som har beiteavtale med fjellstyret. Dette er Åfjord beitelag. Åfjord beitelag har avtale med Åfjord fjellstyre om rett til å beite med sau i Nordallmenningen og Sørallmenningen statsallmenning. Av beitelaget er det 5 ulike besetninger som beiter helt eller delvis på statsallmenning.

Det anses fortsatt at det er ledig plass for flere beitebesetninger på statsallmenningene i Åfjord.

Åfjord beitelag har hatt et krevende år med en del tap, hele 20 %, mot fjorårets 11,2 %.

Beitelag	Antall besetninger	Slipte sau	Slipte lam	Tap sau	Tap lam	Tap sau (%)	Tap lam (%)	Tap totalt (%)
Åfjord beitelag	12	1239	1748	165	432	13,3	24,7	20

Innenfor Åfjord kommune er det ett reinbeitedistrikt; Fovsen Njaarke sijte. Ulike deler av statsallmenningene, inngår både i vår-, sommer-, høst- og vinterbeite. Det blir hvert år dokumentert tap til rovdyr. Oversikten nedenfor viser antall dyr erstattet og skadevolder inndelt i reindriftsår. I tillegg blir en stor prosent årlig offer for vei og andre forulykkende årsaker.

Registrerte tap av rein - antall dyr erstattet og skadevolder Fosen (Fovsen-Njaarke) reinbeitedistrikt

Reindriftsår	Gaupe	Jerv	Bjørn	Ulv	Kongeørn	Ukjent rovvilt	Totalt
2010/2011	226	0	0	0	28	53	307
2011/2012	130	0	0	0	52	82	264
2012/2013	240	0	0	0	53	55	348
2013/2014	178	62	0	0	42	89	371
2014/2015	251	0	0	0	71	82	404
2015/2016	216	0	0	0	73	141	448
2016/2017	186	39	0	0	67	35	327
2017/2018	131	0	0	0	80	86	297
2018/2019	110	0	3	0	78	37	228
2019/2020	112	68	0	0	81	38	299
2020/2021	122	45	0	0	73	52	292
2021/2022	132	54	0	0	71	69	326
2022/2023	131	69	12	0	57	71	340

Storviltjakt

Fjellstyret forvalter storviltjakta på statsallmenningene, som hører inn under valdet Åfjord Storvald, sammen med 44 andre jaktfelt. Dette resulterer i en god arrondering som videre forenkler forvaltning og avskyting av storvilt. Den totale tildelingen for Åfjord bestandsplanområde 2022 - 2024 er satt til 219 dyr.

Statsallmenningene er i hovedsak å beregne som fjellterreng og er derfor ikke svært produktive områder for storvilt. Forekomst av elg er likevel å finne i deler av statsallmenningen og i hovedsak i skogsdalene. Forekomsten av hjort er mer sporadisk. Det ble i 2023 tildelt 2 dyr, men ingen felte.

Jakta på statsallmenning er organisert som tidligere, med 4 - års kontrakter. I 2022 var det utskifting av jaktlag på Nordallmenningen.

Elgjakta på sørallmenningen har i lengre tid vært solgt til drivere på Lysvatnet via kontrakt. I 2023 ble det felt 1 av 4 tildelte dyr.

Storviltjakten på statsallmenningen har fulgt bestandsplan, og målsettingen i bestandsplanperioden har vært å forvalte hjorteviltet etter kommunens målsettinger. Og at Jaktfelt bør være sammenhengende.

Kun 1 dyr ble felt, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 25 %. Fellingsprosenten har vært noenlunde stabil i de siste årene.

Det er i 2023 blitt rapportert inn 77 jegerdager, og totalt 65 sette elg i de to jaktfeltene. Med stor overvekt av sette elg i sørallmenningen (58). Antall sette elg har økt det siste året, samtidig som det blir jaktet mindre. Antall jegerdager i 2022 var på hele 128, med kun 28 observerte elg.

Sett elg data fra alle jaktfeltene på statsallmenningen samlet.

Nordallmenningen

Jaktår	Sett elg pr jegerdag	Antall jegerdager
2010	0,16	37
2011	0,33	36
2012	0,66	29
2013	0,24	49
2014	0,31	26
2015	0,11	72
2016	0,03	40
2017	0,33	73
2018	0,61	57
2019	0,35	31
2020	0,43	63
2021	0,07	43
2022	0,14	56
2023	0,18	39

Sørallmenningen

Jaktår	Sett elg pr jegerdag	Antall jegerdager
2010	0,36	25
2011	0,44	50
2012	0,2	15
2013	0,7	30
2014	0,58	38
2015	0,55	31
2016	0,29	41
2017	0,45	65
2018	0,58	24
2019	0,41	92
2020	0,37	41
2021	0,25	24
2022	0,32	62
2023	1,53	38

Årsaken til at lagene har slitt med å få tak i elg er nok sammensatt, men inntrykket har vært at det har vært at det er vanskelig å jakte elg i deler av statsallmenningen. Elgen står nok i større grad gjemt i skogsdalene og lavereliggende terreng. Og tettheten er størst utenfor statsallmenningene. Men statistikken viser ikke nødvendigvis at det er mindre elg i statsallmenningsterrengene, heller motsatt. At elgstammen er på vei ned, ser man tydeligere på valdnivå. Årets fellinger i Åfjord storvald ligger på kun 113 dyr, mot 166 i 2022 og det er observert 2943 dyr, mot 3416 i 2022. Men også på valdnivå har det blitt jaktet mindre; 2160 registrerte jegerdager, mot 2770 i 2022.

I 2023, ble en endring av grunnavgiften for elg innført. Fra kr 4 000,-, ble grunnavgiften økt til 4 500,- pr dyr, mens prisen pr kg kjøtt følger en progressiv prismatrise. Antall kilo elgkjøtt høstet er for 2023 ikke rapportert inn via hjorteviltregisteret, men det er skutt 1 voksen okse. I 2022 ble 197 kg høstet.

Samlet inntekt fra storviltjakta i 2023 ble kr. 15 431,- (mot 17 654,- i 2022), et kraftig tap for fjellstyrets økonomi. Inntektene inkluderer både grunnavgift, fellinger på statsallmenning, og salg av dagskort på storvilt.

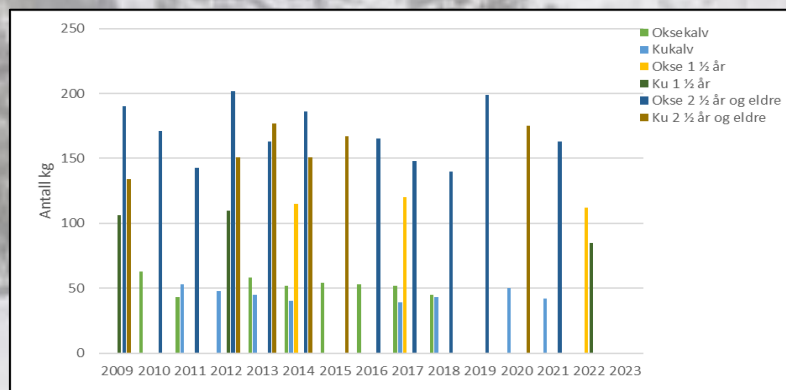
Tellende areal for elg i Bestandsplan for Åfjord bestandsplanområder for 2022-2024:

Jaktfelt	Tellende areal
Nordallmenningen	13 000 daa
Sørallmenningen	14 000 daa

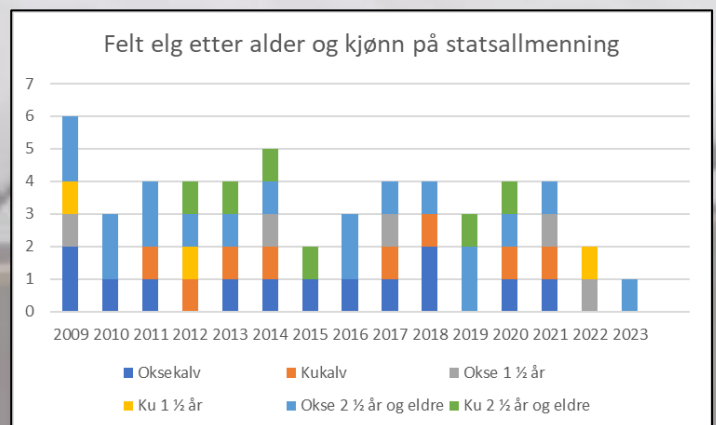
Rådyrjakt

Basert på observasjoner og fellingsoversikt på valdnivå har rådyrbestanden vært noenlunde stabil de siste år. I år ble det felt 285 dyr. I Statsallmenningene ble det ikke solgt egne jaktkort på rådyr, men rådyr tillates felt i forbindelse med storviltjakt. Det ble i 2023 ikke felt noen rådyr på statsallmenningene. Noe som ikke resulterte i inntekt fra rådyrjakt.

På lik linje med elgbestanden er denne mindre utbredt i fjellterrenget som omfatter store deler av statsallmenningene i Åfjord. Men det forekommer rådyr i flere deler av statsallmenningene. Det gjøres derfor en løpende vurdering om bestanden er god nok til å selge egne kort på rådyr.

Utvikling i slaktevekt pr aldersklasse på statsallmenningene i Åfjord fra 2009-2023

Utvikling felt elg på statsallmenningene i Åfjord fra 2009-2023

Småviltjakt

Prognosene for småviltet i forkant av jakthøsten 2023 var langt fra optimale, med en kald og nedbørsrik vår og sommer. Finværsperioden i slutten av juni skapte, tilstedeværelsen av insekter så ut til å være varierende gjennom sommeren, men med fravær av mygg. Mattilgangen til de sultne og voksende fugleungene, var derfor ikke optimal.

Utover sensommeren var tilgangen på bær over middels i de fleste områder. Bestandene av smågnagere var heller svært dårlige, både markmus, spissmus og klatremus.

Takseringen

Takseringen på statsallmenningene i Åfjord ble utført i tidsrommet 05. - 13. august. Det ble i 2023 taksert totalt 56,2 km fordelt på 17 linjer.

Samlet sett så var 2023 et betydelig dårligere år for hønefuglene, sett ut fra takseringsresultatene av rype- og skogsfugl. Estimert tetthet (fugl pr km²) har blitt redusert med ca 50 % på nordallmenningen, og ca 25 % på sørallmenningen sammenlignet med fjoråret. Rypeproduksjonen (snitt antall kyllinger pr høne/par) har også hatt en nedgang, men er fortsatt på et tilfredsstillende nivå, på 2,7 og 3.

Takseringa i 2023 viser et skille med høyere tetthet på Sørallmenningen enn Nordallmenningen. Dette gjenspeiler seg også når en sammenligner med taksering på private terreng i kommunen. Det ble gjort 66 observasjoner med totalt 260 fugler på de 56,2 km som ble taksert.

Fjellstyret har hatt reguleringer i form av døgn-, uke- og sesongkvoter. Sett ut ifra en samlet vurdering ble det vedtatt at det ikke var ønskelig å øke kvoten på rype og skogsfugl ytterligere, men heller redusere kvoten.

Jaktkortsalg

Åfjord fjellstyre tildeler jaktkort på småvilt gjennom inatur ved søknad på 7-dagers kort i en regulert periode, 10.09 – 24.09, hvor målsettingen er å regulere jakttrykket og begrense uttaket av småviltet i starten av jakta. I tillegg selger fjellstyret dagskort, ukekort og sesongkort fom. 25.09. Dette medførte, som forventet, en nedgang i de totale inntektene på jaktkortsalg. Sammenliknet med 2022 ble det solgt 7 % færre kort i regulert periode, og 38 % færre kort etter regulert periode, der størsteparten fortsatt er dagskort (80 %).

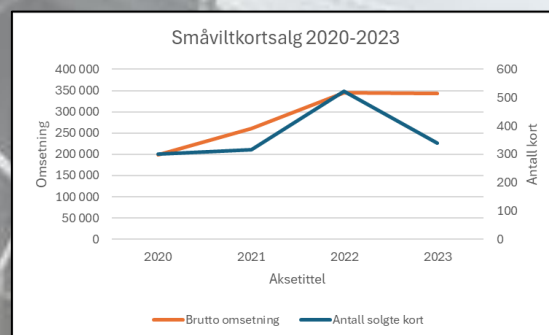
Fjellstyret tilbyr også rene jaktkort på hare og smårovvilt, som oppfattes som positive forvaltnings-tiltak.

Estimat av tetthet og gjennomsnittlig kyllingproduksjon på statsallmenning 2022-2023

År	Antall linjer	Km taksert	Antall observasjoner	Antall fugl
2022	17	56,9	90	417
2023	17	56,2	66	260

Estimert tetthet (ryper pr km ²)		Snitt antall kyllinger pr høne/par		
År	Nordallm	Sørallm	Nordallm	Sørallm
2022	27,9	49,2	4	3,6
2023	13,3	37,1	2,7	3

Utvikling av kortsalg på småvilt på statsallmenning i perioden 2020-2023

Jaktuttak

Samlet uttak på småviltjakta viser et uttak på totalt 380 ryper (365 liryper) og 34 skogsfugl. Dette tilsvarer en samlet nedgang i uttak på 11 % sammenlignet med 2022. Det ble utført totalt 449 jegerdagsverk, mot 661 i 2022. Jegerne jaktet i gjennomsnitt 2,12 jakt dager hver. Dette gir et uttak på 0,38 fugl pr jegerdagsverk i perioden 10.09 – 23.12.

I tillegg er det rapportert inn 1 felt rugde, 1 hare, 1 krikand og 1 rødrev.

Fiske

Fiskekortsalget på statsallmenning i Åfjord har gått gjennom ordningen «Åfjordkortet» som har fungert godt i lengre tid. Det tilbys her døgnkort, ukekort, ukekort familie, sesongkort og sesongkort for familie. Åfjordkortet dekker mesteparten av arealet som tilhører gamle Åfjord kommune.

Halvparten av inntektene fra salget av fiskekort går til åfjordkortets fiskestellfond. Fondet eies 50 % av Åfjord utmarkslag og 50 % av Åfjord fjellstyret. Forvaltningen og administreringen av fondet skjer via utmarkslaget. Styret i utmarksrådet er det organ som behandler og tildeler midler etter søknad fra tiltakshaver.

Fjellstyret skal orienteres om alle søknader som kommer inn, og ha uttalerett før søknader behandles.

Utmarksrådets kostnader ved administreringen og regnskapsførsel av fondet dekkes av fondet.

For 2023 er det solgt 190 fiskekort i tilknytning til «Åfjordkortet». Derav 119 døgnkort, 21 ukekort, 2 ukekort – familie, 25 sesongkort og 23 sesongkort – familie. 41 av kortene tilhører innenbygdsboende med postnummer tilknyttet Åfjord kommune, og 149 kort er kjøpt av utenbygdsboende (78 %). Netto omsetning for Åfjordskortet etter provisjon er for 2023 28 306,-.

Fiskekort for innlandsfiske har i flere år ligget lavt i Åfjord. Derfor er det desto viktigere at fjellstyret driver god forvaltning av fiskevatna. Prisutviklingen bør følge fjellstyrenes kostnadsøkninger generelt, og gi grunnlag for at det kan brukes ressurser på forvaltning av fiskebestandene.

Det er fortsatt viktig å bruke ressurser på rekruttering og markedsføring av fiske på statsallmenningene i Åfjord, og appellere til folkefisket. Mange av fiskevannene i statsallmenningen ligger langt av lei, noe som videre føre til at innlandsfiskeressursen blir lite utnyttet.

Hytter og anlegg

Utviklingen av bruken av fjellstyrets utleiehytter, har vært forholdsvis stabilt. Hyttene benyttes hovedsakelig i tilknytning til jakt og ved høsten. Øvrige utleie er spredd utover resten av året, utgjør en mindre del av inntekter fra hytteutleie. Antall utleiedøgn har gått ned 13 %, fra 134 utleiedøgn i 2022 til 116 i 2023. Dette har resultert i en reduksjon i inntektene på hytteutleien på 19,5 %.

Reinsjøbua er fortsatt den hytten som blir hyppigst brukt. Tett påfulgt av Botnstua, og minst benyttet Teksjøhytta. Det er gjennom branntilsyn og tilsyn av hyttene avdekket flere vedlikeholdsbehov fremover i tiden. Utformingen av en FDV-plan vil bidra til å gi bedre kostnadsstyring og oversikt over fremtidig forvaltning av hyttene.

Tabellen under viser utviklingen over antall solgte utleiedøgn på fjellstyrehyttene.

Fjellstyrehytte	2023		2022		2021		2020		Sum
	døgn	døgn	døgn	døgn	døgn	døgn	døgn		
Teksjøhytta	33	34	39	44	44	150			
Reinsjøbua	44	49	43	47	183				
Botnstua	39	51	42	44	176				
Sum	116	134	124	135					

Hyttene må også betraktes som et viktig tilleggstilbud som stimulerer til mer bruk av statsallmenningene og større omsetning for fjellstyret.

Det ses nærmere på mer markedsføring og utvikling knyttet til bruken av hyttene i det kommende året.

Administrativt arbeid og oppsyn

Fjellopsynets viktigste oppgave på statsallmenningen er naturoppsyn som innbefatter veiledning, skjøtsel, informasjon, veiledning og kontroll. Fjellstyrets mål er at Fjellopsynet skal være et multifunksjonelt feltapparat med sitt arbeidssted i statsallmenningen, og skal kunne ta på seg oppgaver for å bygge på det feltapparatet. Fjellopsynet utøver et helhetlig naturoppsyn der politiet og fjellopsynet til enkelte tider utfører et felles oppsyn etter standard oppsynsinstruks.

Fjellopsynet utfører oppsyn for Statskog SF som grunneier på statsallmenningen, og for fjellstyret. Statskog dekker deler av utgiftene fjellstyret har med oppsynsordninger gjennom Landbruks- og Matdepartementet.

Men fjellopsynet utfører også oppdrag for andre aktører. Statens Naturoppsyn (SNO) kjøper tjenester av fjellstyret både i og utenfor statsallmenningen, og er en av de viktigste samarbeidspartnerne til fjellstyret, men fjellopsynet utfører også oppdrag for flere andre aktører.

Fjellstyrearbeid

Det er refunderbart fjellstyrearbeid som danner grunnlaget for søknad om oppsynsrefusjon, i henhold til fjellovens bestemmelser. Dette dreier seg blant annet om oppsyn, skjøtsel og vedlikehold, saksbehandling og andre oppgaver for fjellstyret. Størsteparten av det totale tidsforbruket (70 %) går fortsatt med til refusjonsberettiget arbeid, og det ble i 2023 er brukt noe færre timer på tjenestesalg enn i 2022.

Det er brukt mindre tid på utearbeid i 2023, og mindre på skjøtsel og tilrettelegging. Det er totalt sett brukt færre timer enn tidligere.

Det ble i 2023 brukt 151 timer til rent oppsyn. Det ble ikke registrert noen brudd på jakt- og fiskebestemmelsene, og ingen saker er hverken OPS (oppgjort på stedet) eller anmeldt.

Det er imidlertid ingen tvil om at informasjon, veiledning og fjellopsynets tilstedeværelse i felt har forebyggende effekt.

Fjellstyrearbeid:	2023	2022
Oppsyn – Informasjon, kontroll og tilsyn	151 t	63 t
Skjøtsel/ikke inntektsbringende utearbeid	0 t	10 t
Saksbehandling	22 t	0 t
Annet refusjonsberettiget innearbeid	4 t	0 t
Ikke refunderbart arbeid	5 t	0 t
<hr/>		
Tjenestesalg:		
SNO rovviltkontakt	81 t	88 t
<hr/>		
Totalt	263 t	161 t

Saksbehandling har krevd endel tid i 2023. For fjellstyrets del stilles det stadig strengere krav til saksbehandling, og saksforberedelser og oppfølging av saker er tidkrevende. Saksbehandling går gjerne på bekostning av oppsynsvirksomheten.

Salg av tjenester

Ca. 30 % av tidsforbruket er blitt benyttet til tjenestesalg i 2023, en reduksjon på ca 25 % fra 2022. Nedenfor er en oversikt over utførte tjeneste-kjøpsoppdrag i 2023:

Statens Naturoppsyn

- Rovviltkontakttjenester
- Kadaverregistreringer på sau og rein

Oversikt over noen oppgaver utført for/sammen med fjellstyret i 2023:

- Rundvask av fjellstyrehyttene, vedkjøring og søppel, løpende vedlikehold
- Tilsyn og vedlikehold på fjellstyrets bruer
- Transport av kloppleggingsmaterialer og diverse utstyr
- Dokumentasjon og uttransport av søppel
- Oppsyn jakt/fiske/motorferdsel

Oversikt over noen av møtene hvor fjelloppsynet har deltatt:

- Regionmøte og årsmøte i Nord-Trøndelag Fjellstyresamband
- Fagsamling for fjelloppsyn
- Kurs for nye fjellstyrer
- Teamsmøter for bruk av Inatur

Lokale inntrykk

I 2023 var det gode snøforhold i fjellet og en sein vår. Det kan virke som det ble en kollaps i smånagerbestanden som viser utfall i rypetakseringen. Forholda under rypeklekkingen burde være gode uten for mye regn og kulde, samt at sommervarmen ikke kom før litt utpå sommeren. Godt med bær i fjellet.

Utleie av fjellstyrehyttene har også i 2023 en markant topp i småviltjakta, og kunne ha vært vesentlig mer benyttet både sommer og vinter. Massiv pågang på forhåndssalg av småviltjakt. Tildeling etter søknad og trekking. Jaktkort for oktober og november ble lagt ut for åpent salg 01.09.23 kl 09.00. Alle kort ble revet bort på kort tid, etterfulgt av en massiv telefonstorm fra alle som ikke hadde fått jaktkort. En erfaring til 2024 er at for kortsalg i oktober/november så må en fordele mellom innenbygds og utenbygds lik en gjør i forhåndssalget. Høsten 2023 ble knapt et eneste jaktkort kjøpt av lokale jegere etter forhåndssalg da lite tilgang på jakt i Sør-Norge gjorde at trykket mot Åfjord ble enormt.

Tidligere år har en ikke hatt fordeling på innenbygds/utenbygds utover begrenset periode, og det har vært kort utover høsten for den som har ønsket jaktkort. Det ble vurdert å legge ut kort kun til innenbygds etter alle kortene ble revet ut på etter knappe timen den 01.09, men grunnet den variable takseringen mellom nord og sør ble det forventet for å følge uttak i jakta utover høsten, og det kunne da ha blitt vanskelig å legge ut kort kun til innenbygds.

Jaktuttaket viser i ettertid at en på Sørallmenningen kunne ha solgt vesentlig mer jaktkort, mens en på Nordallmenningen hadde et uttak helt opp imot maks i forhold til forvaltningsplanen for rype.

Ordningen med felles småroviltkort med enkelte vald i Åfjord utmarksråd har fortsatt også i 2023, dette kunne ha vært løftet enda mer opp og kanskje en kunne ha gjort en jobb for å få flere grunneierlag med på ordningen.

Økonomi

Fjellstyrets årsregnskap for 2023 viser et driftsoverskudd på 73 151 kr.

	2023	2022	2021
Driftsinntekter	446 008	462 633	383 695
Driftskostnader	372 538	252 069	242 348
Driftsresultat	73 470	210 564	141 347
Årsresultat	73 151	208 481	139 570
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Balansesum	739 282	656 325	462 584
Egenkapital	436 206	571 535	363 055

ÅFJORD FJELLSTYRE

